

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI

**REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

ZA 2016. GODINU

Broj: 01/02/03-07-16-1-605/17

Sarajevo, lipanj 2017. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI ZA REVIZIJU	6
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. Uvod.....	7
2. Realizacija ranijih preporuka.....	7
3. Sustav unutarnjih kontrola	8
4. Proračun i izvješćivanje.....	11
5. Izvršenje proračuna.....	11
6. Bilanca stanja.....	12
7. Javne nabave.....	12
8. Prihodi	12
9. Komentari.....	14
Privici.....	14

I. MIŠLJENJE REVIZORA

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu (u daljnjem tekstu: Agencija)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Agencije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća Agencije ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustave unutarnjih kontrola.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2016. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

¹ Sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Agencije za 2016. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Agencija rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.² Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Agencije, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2016. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na:

- pitanje unutarnjeg ustroja Agencije (točka 3. Izvješća);
- pitanje načina reguliranja podataka na plaću uposlenih (točka 3. Izvješća).

² Novi ISSAI 4000 je usvojen u prosincu 2016. godine i zamjenjuje ranije ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Sarajevo, 21.06.2017. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu;
- Zakon o financiranju institucija BiH;
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti;
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS);
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH;
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija je utemeljena sukladno Zakonu o komunikacijama³. Sukladno odredbama navedenog Zakona, Agencija je funkcionalno neovisna i neprofitna institucija sa statusom pravne osobe prema zakonima Bosne i Hercegovine, koja obavlja svoje dužnosti sukladno ciljevima i regulatornim načelima koja su navedena u ovom Zakonu, kao i sukladno sektorskim politikama Vijeća ministara BiH.

Člankom 3. navedenog Zakona definirano je da je u cilju provedbe ustavnih odredbi u oblasti komunikacija Vijeće ministara BiH nadležno za kreiranje politike, a da je Agencija nadležna za reguliranje oblasti komunikacija. Agencija je nadležna za:

- a) reguliranje emitterskih i javnih telekomunikacijskih mreža i usluga, uključujući izdavanje dozvola, utvrđivanje cijena, međupovezivanje i definiranje osnovnih uvjeta za osiguravanje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava i
- b) planiranje, koordiniranje, namjenu i dodjelu radiofrekvencijskog spektra.

Tijela Agencije su Vijeće Agencije i generalni direktor.

Vijeće Agencije ima sedam članova koje imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na razdoblje od četiri godine, s mogućnošću samo još jednog ponovnog imenovanja. Članovi Vijeća Agencije su imenovani u prosincu 2013. godine.

Agencijom rukovodi generalni direktor koga predlaže Vijeće Agencije, a potvrđuje Vijeće ministara BiH. Mandat generalnog direktora je četiri godine i može biti ponovno imenovan samo na još jedan mandat. Generalni direktor Agencije je imenovan u travnju 2016. godine.

Sjedište Agencije je u Sarajevu. Izvan sjedišta su uspostavljeni Regionalni sektor Banja Luka i Regionalni sektor Mostar.

2. Realizacija ranijih preporuka

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je financijsku reviziju Agencije za 2015. godinu, sačinio Izvješće o financijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Uvidom u poduzete aktivnosti, te osvrtom na realizaciju danih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

2.1. Realizirane preporuke

- U cilju unapređenja sustava unutarnjih kontrola u procesu službenih putovanja poduzete su određene aktivnosti vezane za pravdanje putnih naloga u roku, isplatu akontacija i svrhu putovanja.
- Visina naknade za rad članova Vijeća utvrđena je prema važećim propisima.
- Od rujna 2016. godine smanjeni su izdaci za stručno usavršavanje osoblja.
- Preknjižena su određena potraživanja na odgovarajuće bilančne pozicije.

³ Službeni glasnik BiH, broj: 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12

2.2. Preporuke čija je realizacija u tijeku

- U cilju implementacije sustava financijskog upravljanja i kontrole, u rujnu 2016. godine imenovana je radna grupa i službenik za financijsko upravljanje i kontrolu, ali nisu mapirani procesi, procijenjeni rizici i sl.

2.3. Nerealizirane preporuke

- Nisu okončane aktivnosti vezane za donošenje Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta sukladno odlukama Vijeća ministara BiH.

3. Sustav unutarnjih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Organizacija i rukovođenje

Unutarnji ustroj i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju koji je donesen u srpnju 2008. godine, od kada je mijenjan i dopunjavao devet puta.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju Agencije uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta uposlenih. Istim su sistematizirana radna mjesta za 168 izvršitelja, a na 31.12.2016. godine u Agenciji je bilo 122 uposlenih. Proračunom za 2016. godinu planirano je 126 uposlenih.

Upravni inspektorat Ministarstva pravde BiH je u siječnju 2013. godine naložio Agenciji da pribavi suglasnost Vijeća ministara BiH za Pravilnik o unutarnjem ustroju, a što nikada nije izvršeno. Također, institucije Bosne i Hercegovine su bile u obvezi da do kraja travnja 2014. godine okončaju aktivnosti vezane za usklađivanje pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja organa uprave Bosne i Hercegovine⁴ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine⁵, međutim, Agencija ni tijekom 2016. godine nije okončala predmetnu aktivnost.

Kada je u pitanju status i način organizacije Agencije, napominjemo da od usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine⁶ u 2009. godini Agencija ima status upravne organizacije i da smatra da je takav status neprihvatljiv, iz razloga što je izgubila status uspostavljen Zakonom o komunikacijama, kao posebnim *lex specialis* propisom, te da se ista u svezi s navedenim obraćala izvršnoj i zakonodavnoj vlasti u cilju rješavanja pitanja statusa. Iako Agencija ima status upravne organizacije, uposleni u Agenciji nemaju status državnih službenika, što u određenoj mjeri ima utjecaja na rješavanje pitanja razvrstavanja radnih mjesta i opisa poslova radnih mjesta po novom pravilniku o unutarnjem ustroju koji bi trebao biti usklađen sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH. Podsjećamo da je odredbama članka 43. Zakona o komunikacijama propisano

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13 i 67/15

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 5/03; 42/03; 26/04; 42/04; 45/06; 88/07; 35/09; 59/09; **103/09**; 87/12; 06/13

da osoblje Agencije ima status državnih službenika, ali da u cilju efikasnog vršenja funkcija Agencije, Vijeće Agencije odlučuje koja mjesta spadaju pod odredbe Zakona o državnoj službi.

Krajem 2016. godine broj uposlenih osoba iznosio je 122 i manji je za četiri osobe u odnosu na proračunom odobreni broj. Kao osnovni razlog nepopunjavanja radnih mjesta, navedene su aktivnosti na izradi novog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta. Tijekom godine, sukladno Zakonu o radu u institucijama BiH⁷, šest osoba je primljeno u radni odnos na neodređeno vrijeme putem javnog natječaja, a četiri osobe su zasnovale radni odnos na određeno vrijeme bez natječajne procedure zbog hitnosti obavljanja posla, prema članku 9. Zakona o radu u institucijama BiH.

Također, izvršeno je unapređenje, odnosno interni premještaj i raspoređivanje, sa pozicije rukovoditelja Sektora za finansijsko-računovodstvene poslove na poziciju pomoćnika direktora za pravne, finansijske i opće poslove, bez provođenja natječajne procedure i bez definiranih kriterija, a sukladno važećim propisima. Naime, odredbom članka 3. stavak (2) Pravilnika o internom premještaju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH⁸, koji je donesen na temelju članka 9. Zakona o radu u institucijama BiH, propisano je da o potrebi internog premještaja i raspoređivanja uposlenika odlučuje rukovoditelj organa u okviru potreba rada, a sukladno pravilniku o unutarnjem ustroju, dok je odredbama važećih propisa za državne službenike utvrđena obveza provođenja internog ili javnog natječaja kada su u pitanju popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, odnosno unapređenja uposlenih.

Neophodno je intenzivirati aktivnosti na uspostavi organizacijske strukture prema važećim odlukama Vijeća ministara BiH, odnosno riješiti pitanje statusa Agencije sukladno dobrim praksama i standardima vezanim za predmetnu oblast poslovanja.

Ovom prilikom ukazujemo na pitanje obračuna i isplate dodatka na plaću uposlenih u Agenciji. Naime, odredbama članka 26. stavak (1) točka e) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁹ propisano je pravo dodatka na plaću za osobe koje obavljaju najsloženije stručne poslove izravno vezane za obavljanje dužnosti regulatora u regulatornim organima, najviše do 50% osnovne plaće. Međutim, Vijeće Agencije je, na prijedlog generalnog direktora, usvojilo Odluku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na dodatak na plaću po osnovu obavljanja stručnih poslova izravno vezanih za funkciju regulatora uposlenih u Regulatornoj agenciji za komunikacije¹⁰, kojom je utvrđeno pravo na dodatak na plaću, u rasponu od 10 do 50% na neto plaću, za sva radna mjesta sa visokom stručnom spremom (primjerice, pomoćnik direktora za pravne, finansijske i opće poslove 50%, rukovoditelj sektora za odnose s javnošću 50%).

Nadalje, napominjemo da predmetnom Odlukom nisu definirani jasni kriteriji za utvrđivanje postotka dodatka (npr. rukovoditelj Sektora za pravne poslove 50%, a rukovoditelj Sektora za finansijsko-računovodstvene poslove 35% ili šef Odsjeka za proračun, ekonomske analize i naplatu potraživanja 30%, šef Odsjeka za interkonekciju 25%, šef Odsjeka za računovodstvo i platni promet 20%), a što u određenim slučajevima utječe i na strukturu platnih razreda (npr. šef Odsjeka za regulaciju tržišta 30%, stručni savjetnik za regulaciju tržišta 40%, viši stručni suradnik za regulaciju tržišta 50% ili stručni savjetnik za licenciranje telekomunikacijskih mreža i usluga 40%, a viši stručni suradnik za licenciranje telekomunikacijskih mreža i usluga 50%). Također, konstatirano je da je važeća Odluka više puta mijenjana i dopunjavana, što predstavlja određeni rizik za dosljednu primjenu odredaba iste.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 i 32/13

⁸ Službeni glasnik BiH, broj: 19/12 i 49/13

⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 105/08, 87/09, 28/10, 40/10, 85/10, 95/10, 17/12 i 93/12

Uvažavajući vremensku distancu u kojoj je Odluka o dodacima na plaću donesena, smatramo da je neophodno preispitati odredbe iste u cilju usklađivanja odredaba svih relevantnih propisa kojima se utvrđuje predmetno pravo i u cilju definiranja jasnih kriterija na temelju kojih se utvrđuju prava na isplate uposlenim, s obzirom na to da se radi o javnoj instituciji koja se financira javnim sredstvima.

Financijsko upravljanje i kontrola

Sustav financijskog upravljanja i kontrole nije u cijelosti implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2016. godinu i isti dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. U Izvješću je navedeno da je imenovana osoba i radna grupa za financijsko upravljanje i kontrolu, ali da nisu mapirani poslovni procesi, procijenjeni rizici itd.

Neophodno je uspostaviti sustav financijskog upravljanja i kontrole sukladno važećim propisima.

Postupcima revizije uočili smo ***slabosti sustava unutarnjih kontrola*** u određenim procesima, te je, u cilju unapređenja sustava unutarnjih kontrola neophodno: ažurirati CIPS prijave u cilju preciznih evidencija o mjestu prebivališta korisnika naknada za prijevoz; obratiti pažnju na agendu uz pozivno pismo organizatora pri obračunu dnevnica za službena putovanja u inozemstvu, s obzirom na to da su u istoj navedene pojedinosti oko troškova prijevoza, smještaja, ishrane, a što je temelj za obračun troškova; istražiti tržište u širem okruženju u cilju procjene funkcionalnosti i isplativosti trenutnog načina nabave usluga tekućeg održavanja mreža radiomonitoring stanica u Bosni i Hercegovini, s obzirom na to da smatramo da nije učinkovito provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja u kontinuitetu od 2012. do 2016. godine za održavanje opreme kojoj je u određenom dijelu istekao garantni rok, jer je ista nabavljana u etapama od 2004. godine.

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹¹ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹², Jedinica unutarnje revizije **Ministarstva komunikacija i prometa BiH** bi trebala obavljati unutarnju reviziju u Agenciji. Ministarstvo nije uspostavilo jedinicu unutarnje revizije.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹² Službeni glasnik BiH, broj 49/12

4. Proračun i izvješćivanje

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu¹³, Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 6.785.000 KM (tekući izdaci 6.255.000 KM i kapitalni izdaci 530.000 KM).

Odlukom Vijeća ministara BiH¹⁴ o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 800.000 KM za "Projekat izrade metodologije za uvođenje računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva za operatore sa značajnom tržišnom snagom u razdoblju 2016. – 2018. godina". U finansijskim izvješćima Agencije iskazan je korigirani proračun u ukupnom iznosu od 7.585.000 KM. U tijeku godine nije bilo promjene strukture proračuna u odnosu na strukturu odobrenu Zakonom.

Godišnje finansijsko izvješće za 2016. godinu Agencija je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Također, Godišnje izvješće o realizaciji Plana i programa rada Agencije za 2016. godinu dostupno je na web stranici Agencije www.rak.ba.

5. Izvršenje proračuna

U Godišnjem finansijskom izvješću Agencije za 2016. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 5.567.464 KM, što u odnosu na raspoloživi proračun, u iznosu od 7.585.000 KM predstavlja ostvarenje od 73%. Nerealizirana sredstva u iznosu od 2.017.536 KM najvećim dijelom odnose se na sredstva "Projekta izrade metodologije za uvođenje računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva za operatore sa značajnom tržišnom snagom u razdoblju 2016. – 2018. godina", sredstva za nabavu specijalizirane monitoring opreme i sredstva za plaće i naknade uposlenih.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (3.915.177 KM), naknade uposlenih (331.211 KM), putne troškove (277.322 KM), izdatke za tekuće održavanje (242.605 KM), ugovorene usluge (269.333 KM) i nabavu opreme (151.017 KM).

Pregled rashoda proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 3.915.177 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 2.276.912 KM, a porezi i doprinosi 1.638.265 KM. Prosječan broj uposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji iznosio je 120.

Ukupno realizirani izdaci za naknade uposlenih sa 31.12.2016. godine iznose 331.211 KM. Značajniji iznosi odnose se na naknade za topli obrok tijekom rada (143.940 KM), prijevoz s posla i na posao (75.962 KM), regres za godišnji odmor (36.000 KM) i jubilarne nagrade (22.825 KM).

Ukupno realizirani izdaci za putne troškove sa 31.12.2016. godine iznose 277.372 KM. Od toga putni troškovi u zemlji iznose 40.157 KM, a putni troškovi u inozemstvu 237.165 KM.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 101/15

¹⁴ VM broj 155/16 od 7. srpnja 2016. godine

Ukupni izdaci za tekuće održavanje iznose 242.605 KM. Vrijednosno najznačajniji izdatak (128.503 KM) je evidentiran na temelju ugovora o tekućem održavanju mreže radiomonitoring stanica u Bosni i Hercegovini.

Ugovorene usluge su realizirane u ukupnom iznosu od 269.333 KM u okviru kojih su evidentirani izdaci za rad upravnog i nadzornog odbora (39.583 KM), ugovore o djelu (36.739 KM), otpis nenaplativih potraživanja (33.930 KM), stručne usluge (28.311 KM), usluge stručnog obrazovanja (23.688 KM), itd.

6. Bilanca stanja

Aktiva Agencije se odnosi na gotovinu, kratkoročna potraživanja i zalihe (14.974.634 KM) i stalna sredstva iskazana po sadašnjoj vrijednosti (7.830.922 KM). Pasiva se odnosi na kratkoročne tekuće obveze i razgraničenja (1.320.276 KM) i izvore sredstava (7.831.492 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

U okviru pozicije kratkoročne tekuće obveze iskazane su obveze prema dobavljačima (190.173 KM), obveze prema uposlenima (406.636 KM) i kratkoročna razgraničenja (723.467 KM). Obveze prema dobavljačima i prema uposlenima su izmirene u 2017. godini. Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničene prihode (637.963 KM) i na razgraničene rashode za nabavu roba i usluga (85.504 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2016. godine. Popisom nisu konstatirane razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

7. Javne nabave

Agencija je donijela Plan javnih nabava za 2016. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama. Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini, zaključeni su ugovori o javnim nabavama u iznosu od 696.647 KM. Značajni postupci nabava odnose se na nabavu usluga tekućeg održavanja mreže radiomonitoring stanica (125.024 KM), usluga izdavanja aviokarata (115.000 KM), nabavu kompjutorske opreme (58.289 KM), vozila (49.998 KM), uredskog materijala (41.339 KM), goriva (34.515 KM) itd.

8. Prihodi

U Godišnjem finansijskom izvješću Agencije za 2016. godinu, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 11.272.714 KM. Strukturu prihoda i primitaka čine: naknade za dozvole (11.243.231 KM), administrativne pristojbe (6.678 KM), ostali prihodi od imovine (3.263 KM), ostali prihodi (3.196 KM), novčane kazne (1.965 KM) i kapitalni primici (14.381 KM).

Naknade za dozvole (operatora fiksne telefonije i mobilnih komunikacija, blokove brojeva u fiksnoj telefoniji i mobilnoj mreži, emitiranje, distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija itd.) se obračunavaju prema pravilima koje je usvojilo Vijeće Agencije. Ove naknade se uplaćuju na transakcijski račun Agencije i evidentiraju u okviru Glavne knjige Agencije.

Ostvareni prihodi i rashodi Agencije čine temelj za **obračun viška prihoda nad rashodima Agencije**. Prema podacima Agencije, u tekućoj godini su ostvareni prihodi u iznosu od 11.264.071 KM¹⁵ i rashodi u iznosu od 5.556.137 KM¹⁶, što predstavlja temelj za obračun viška prihoda nad rashodima u iznosu od 5.707.934 KM.

Odluke o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije donosi Vijeće ministara BiH sukladno odredbama članka 9. Zakona o financiranju institucija BiH¹⁷ i članka 44. stavak 1. Zakon o komunikacijama. Također, na temelju navedenih odluka, Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa BiH, donosi odluke o uporabi sredstava. Napominjemo da predmetne odluke ne sadrže podatke o raspodjeli ostvarenog viška prihoda nad rashodima fiskalne godine, nego se donose za određena razdoblja koja ne korespondiraju sa fiskalnom godinom. Agencija, Ministarstvo financija i trezora BiH i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH su zaduženi za praćenje realizacije odluka i izvještavanje nadležnih organa o predmetnom pitanju.

Pored navedenih prihoda, a na temelju Odluke o naknadi za korištenje radiofrekventnog spektra u Bosni i Hercegovini¹⁸, Agencija vrši obračun predmetne naknade putem izdanih faktura i prati plaćanje istih, te poduzima propisane postupke u slučaju neplaćanja naknada. Sredstva ostvarena naplatom ovih naknada predstavljaju izvorne prihode Proračuna institucija Bosne i Hercegovine koji se evidentiraju u okviru Glavne knjige trezora.

Također, Agencija je zadužena za evidentiranje i prikupljanje sredstava po osnovu izrečenih novčanih kazni zbog kršenja Kodeksa za emitiranje i Općih uvjeta dozvola. Prikupljena sredstva po ovom osnovu se preusmjeravaju na jedinstven račun trezora i evidentiraju kao prihodi u okviru Glavne knjige trezora.

¹⁵ Ukupno ostvareni prihodi iskazani u financijskim izvještajima (11.272.714 KM) umanjeno za administrativne pristojbe (6.678 KM) i novčane kazne (1.965 KM) koje predstavljaju izravne prihode Jedinstvenog računa trezora.

¹⁶ Ukupno ostvareni rashodi iskazani u financijskim izvještajima (5.567.464 KM) umanjeno za rashode (11.327 KM) koji su financirani sredstvima odobrenim iz viška prihoda nad rashodima Agencije.

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 15/14

9. Komentari

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2016. godinu. U komentarima su dana detaljna obrazloženja na dio nalaza vezanih za isplatu dodatka na plaću uposlenih u Agenciji i prezentirane informacije o planiranim aktivnostima po predmetnom pitanju u 2017. godini, dok na preostali dio teksta nije bilo komentara. Smatramo kako su dostavljeni komentari potvrda naših nalaza, te stoga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2016. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Mirsada Sijamić, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Osman Paćuka, revizor, v.r.

Ivana Jurčević, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Naziv institucije: Regulatorna agencija za komunikacije BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	6.255.000	0	6.255.000	5.393.880	86
Bruto plaće i naknade	4.122.000		4.122.000	3.915.177	95
Naknade troškova uposlenih	412.000		412.000	331.211	80
Putni troškovi	395.000		395.000	277.322	70
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	120.000		120.000	83.232	69
Izdaci za energiju i kom. usluge	145.000		145.000	95.801	66
Nabava materijala	95.000		95.000	33.286	35
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	60.000		60.000	35.031	58
Unajmljivanje imovine i opreme	69.000		69.000	65.176	94
Izdaci za tekuće održavanje	350.000		350.000	242.605	69
Izdaci za osiguranje	95.000		95.000	45.706	48
Ugovorene i druge posebne usluge	392.000		392.000	269.333	69
2. Kapitalni izdaci	530.000	-	530.000	162.257	31
Nabava zemljišta	-		-	-	-
Nabava građevina	-		-	-	-
Nabava opreme	500.000		500.000	151.017	30
Nabava ostalih stalnih sredstava	30.000		30.000	11.240	37
Rekonstrukcija i invest. održavanje	-		-	-	-
3. Program posebne namjene	-	800.000	800.000	11.327	1
Projekat izrade metodologije za uvođenje računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva za operatore sa značajnom tržišnom snagom		800.000	800.000	11.327	1
	-	-	-	-	-
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	-	-	-	-	-
	-		-	-	-
5. Novčane donacije	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.785.000	800.000	7.585.000	5.567.464	73

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2017. godine.

Direktor:

Predrag Kovač

Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Regulatorna agencija za komunikacije BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2015.	31.12.2016.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	14.069.057	14.974.634	106
Novčana sredstva	12.967.846	14.285.700	110
Kratkoročna potraživanja	1.081.483	665.974	62
Kratkoročni plasmani	-	-	-
Interni finansijski odnosi	-	-	-
Zalihe	-	-	-
Kratkoročna razgraničenja	19.728	22.960	116
2. Stalna sredstva	8.785.719	7.830.922	89
Stalna sredstva	27.226.005	25.840.458	95
Ispravka vrijednosti	18.440.286	18.009.536	98
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	8.785.719	7.830.922	89
Dugoročni plasmani	-	-	-
Dugoročna razgraničenja	-	-	-
UKUPNO AKTIVA (1+2)	22.854.776	22.805.556	100

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.656.967	1.320.276	80
Kratkoročne tekuće obveze	171.634	190.173	111
Kratkoročni krediti i zajmovi	-	-	-
Obveze prema radnicima	392.781	406.636	104
Interni finansijski odnosi	-	-	-
Kratkoročna razgraničenja	1.092.552	723.467	66
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	-	-	-
Dugoročni krediti i zajmovi	-	-	-
Ostale dugoročne obveze	-	-	-
Dugoročna razgraničenja	-	-	-
5. Izvori sredstava	8.789.254	7.831.492	89
Izvori sredstava	8.789.254	7.831.492	89
Ostali izvori sredstava	-	-	-
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	-	-	-

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	10.446.221	9.151.768	88
------------------------------	-------------------	------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 28.02. 2017. godine

Direktor:

Predrag Kovač

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Regulatorne agencije za komunikacije BiH** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijska izvješća za 2016. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno da postupa sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu (Službeni glasnik BiH broj 101/15) i pratećim nuputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.02.2017. godine

Direktor:

Predrag Kovač